

EL

MAGAZÍN

Núm. 241

Divendres, 9 de setembre de 2022

MÚSICA

Alguns dels exconcurants d'‘Eufòria’ ja preparen els seus treballs en solitari

SALUT

Els diferents beneficis de la quinoa, antigament considerat producte sagrat

ECONOMIA

Frenar la inflació pot incidir en les capes més desfavorides

VENTURA DURALL

“La mort de Xirinacs va ser simbòlica”

ENTREVISTA

VENTURA DURALL

“La pel·lícula de Xirinacs ens ha de portar a una reflexió general sobre quan, com i on morir”

Ventura Durall (Barcelona, 1976) s'ha posat darrere la càmera per dirigir l'adaptació al cinema de 'Sis nits d'agost', la novel·la de Jordi Lara sobre els darrers dies de la vida de Lluís Maria Xirinacs. Estrenada la setmana passada a TV3, es projecta aquest divendres al pla de Pegot, a Ogassa, el lloc on es va deixar morir el conegut activista i pensador, l'any 2007. Durall afegeix aquest telefilm a una llarga trajectòria en el món del cinema com a productor i director, que passa per títols com 'L'ofrena', 'Les dues vides d'Andrés Rabadán', 'El perdó' o 'Els anys salvatges'.

Text: Jordi Vilarrodà
Fotografia: Nanouk Films / EL 9 NOU

Com ha estat la rebuda dels espectadors a l'estrena de TV3 de *Sis nits d'agost*?

N'estem molt contents. En audiència, va ser el programa més vist d'aquella nit, que parlant de ficció en català ja és extraordinari. Hem rebut molts comentaris positius. També és una qüestió d'expectatives: potser hi havia qui esperava una pel·lícula molt centrada en la vida i obra d'en Xirinacs, i nosaltres la vàrem enfocar cap als seus moments finals.

Sempre sol passar, quan s'adapten llibres al cinema...

No tant per l'adaptació, com en el nucli mateix. A causa de la promoció que en va fer TV3, es podia donar la idea de que parlaríem de la vessant política, que al llibre està resumida en dues pàgines i a la pel·lícula és, senzillament, un teló de fons.

Com li va arribar la proposta de posar-se al capdavant d'aquest projecte? Havia llegit ja el llibre d'en Jordi Lara?

No, no l'havia llegit. Me'l va passar en Paco Poch, el coproductor de la pel·lícula. Jo n'havia parlat amb en Jordi Cots, l'editor de 1984, que el va publicar. Al llegir-lo, em va agradar molt, però vaig creure que, tal com estava narrat, era molt complicat traslladar-lo a una pel·lícula. El narrador, que és el mateix Jordi Lara, ho fa des d'una veu interior, parlant del seu propi procés intern, sense un fil conductor clar. Amb aquesta línia narrativa, no veia la manera de traduir-ho en un llargmetratge. Vam parlar-ne amb en Jordi, sobretot per veure com podíem canviar aquesta veu narrativa i donar-li una estructu-

ra més cinematogràfica. I vam partir d'un sol paràgraf del llibre on fa referència a aquesta història d'amor que Xirinacs hauria viscut ja de ben adult. És una història real. En Jordi explica que havia conegut el fill d'aquesta dona, i que ell mateix li havia dit que la seva mare havia anat a casa d'en Xirinacs poc abans dels fets. Vam decidir d'articular la pel·lícula entorn d'aquest personatge, la Duna, que li donaria estructura dramàtica. La recerca de la Duna, a la pel·lícula la filla d'aquesta dona, donaria sentit a les seves ànsies. I permetria fer dialogar les dues vessants del film: aquesta recerca i la mort d'en Xirinacs.

També permet establir una connexió amb l'actualitat...

També això ho vam *rescatar* del llibre, que té aquests dos espais temporals: el 2007, el de la mort de Xirinacs, i el 2017, el de l'U d'Octubre. Ens permetia respectar-los.

Tenir Jordi Lara com a coguionista, va ser important?

En tots els sentits. A part d'un gran escriptor, és una meravella de persona. A més de garantir la qualitat literària, va ajudar a estructurar l'obra, va filtrar i va fer de brúixola en el rigor d'allò que explicàvem... la pel·lícula és el que és gràcies a ell.

Generacionalment, vostè no podia haver viscut els moments més intensos de Xirinacs en la vida política catalana. Com el veia, aquest personatge?

No sé si és un avantatge o un desavantatge, però en tenia una imatge molt superficial. En sabia el que sap més o menys tothom: la plantada davant la Model (i més endavant davant de la Generalitat), que havia estat senador... Ni

Una vinculació especial amb el Ripollès, i una projecció en el mateix lloc de la mort

Lluís Maria Xirinacs (a l'esquerra, al balcó de l'Ajuntament de Sant Joan de les Abadesses durant la festa major de l'any 2000, al costat de l'alcalde Carles Bassaganya) no va escollir a l'atzar el lloc on deixar-se morir. El seu coneixement de l'indret venia de molts anys enrere, i de manera directa. "No ens vam plantejar ni per un moment rodar les escenes de la mort en un altre lloc que aquest", explica Ventura Durall. Xirinacs donava un simbolisme fins i tot als topònims d'una geografia que havia trepitjat: el Taga, que ell preferia anomenar en femení com *la Taga* i que representa el cim de l'Amor Universal, el camí que puja, que surt de Ribamala i va cap a Vidabona, el coll de Jou (un jou encarna la unió). Molta part del simbolisme, el relacionava Xirinacs amb la mística de Ramon Llull, de manera que geografia i filosofia conflueixen en aquest indret. I aquí és, justament, on el festival de cinema Terra Gollut ha organitzat per

aquest divendres la primera projecció de *Sis nits d'agost* després de l'estrena televisiva. "Hi treballàvem des que vam saber que es rodava", explica Joaquim Roqué, director del festival. "Ho veiem com un *retorn* de la novel·la i de la pel·lícula al lloc." Plantejada la proposta al productor Paco Poch i a TV3, es va acordar de fer-la en aquesta data, després de l'estrena. L'acte comptarà amb la presència del mateix Paco Poch i dels actors protagonistes, Manel Barceló i Anna Alarcón, i també de l'escriptor Jordi Lara (Ventura Durall no hi podrà ser per trobar-se fora de Catalunya). Organitzar una sessió de cinema en plena muntanya requereix la logística de portar-hi generador, pantalla, cadires... i d'esperar que no plougui. En cas que fos així, hi ha un *pla b* que consistiria a traslladar-ho tot al pavelló d'Ogassa. La sessió forma part d'una experiència del festival, el Cinema Transhumant, que consisteix a portar el cinema a espais poc convencionals, com la projecció d'*Alcarràs* que es va fer al refugi de muntanya de l'Erola de Ribes, el mes d'agost passat. A la fotografia de la dreta, l'escenari d'aquest divendres, el pla de Pegot, a 2/4 de 9 del vespre.

tan sols coneixia les circumstàncies de la seva mort i, per tant, al llegir-ho em va sobtar molt. Tampoc no he fet una gran recerca, per submergir-me en el personatge... tampoc ens calia, si el que volíem era parlar del darrer tram de la seva trajectòria. Només calien algunes pistes. Justament, com que en Jordi Lara havia fet aquest procés, a través dels personatges que dibuixa en el llibre i que surten a la pel·lícula, podíem conèixer els seus diversos vessants. Sí que m'he informat sobre el seu pensament filosòfic, conèixer el *Globàlium*, les seves conviccions més profundes, i desvelar una mica aquest *codi secret* que ens va voler transmetre.

Amb la seva pròpia manera de morir, oi? Què li va semblar que tenia força d'aquesta decisió?

La mort de Xirinacs va ser molt simbòlica. I el símbol pot significar moltes coses. Ens intriga i ens apassiona alhora. Recordo que quan vaig llegir el seu dietari hi havia esmenes a *La balada de Narayama*, una pel·lícula japonesa de Shohei Imamura que justament feia poc que jo havia vist. I que parla d'un fet que era habitual en aquella cultura, el de deixar-se morir. En la nostra cultura, una mort d'aquest tipus ens sobta. I més essent un personatge públic com ell, de conviccions fortes. Volia mirar de descodificar aquesta mort, que no és un suïcidi sinó la decisió del com, el quan i l'on. Cada un d'aquests elements conté un missatge, i a l'hora de fer la pel·lícula, per a un director això és un caramel. Intentem desxifrar els tres misteris, amb la seva codificació molt present en els dietaris de Xirinacs. És com si hi hagués un *exocervell* que ens interpel·la a tots, potser era la idea de fons que em va tocar més a l'hora de decidir-me a fer la pel·lícula.

L'actor que havia de fer de Xirinacs, en Manel Barceló, el va decidir vostè mateix?

Sí. Vam fer un càsting. Amb l'Anna Alarcón, la

Dora, ja hi havia treballat anteriorment i ho tenia molt clar. L'actor que fes de Xirinacs havia de cobrir dos espais temporals: el moment de la seva mort, però també la història d'amor, que és uns 17 anys anterior. O sigui, interpretar un personatge de 75 anys però també un de 58 anys, encara que fos caracteritzat. Calia que tingués sensibilitat... i també moltes ganes, perquè l'havíem d'exposar a inclemències meteorològiques, de banyar-se a un gorg a estar sota la pluja. Quan vam veure en Manel, va estar claríssim. I se sentia molt vinculat al paper, era conscient del personatge que interpretava.

Va rodar al pla de Pegot. Què li va semblar el lloc, quina impressió li va fer aquell entorn?

L'entorn és preciós, però a part té alguna cosa màgica. Cada dia que anàvem allà hi trobàvem el que volíem. Anar-hi un dia buscant pluja i trobar-nos unes boires, o que les vaques passaven per allà..., coses que no teníem en cap guió. Ens va permetre d'incorporar coses que no teníem pensades.

Va assumir aquest projecte quan tot just acabava d'estrenar la seva anterior pel·lícula, *L'ofrena*, amb Alex Brendemühl i Verónica Echegui i la mateixa Anna Alarcón.

Sí, *L'ofrena* es va estrenar el setembre de 2020, en plena pandèmia encara. I de *Sis nits d'agost* en vam començar a parlar el novembre d'aquell any, que va ser quan vaig llegir el llibre. Interessava entrar en una convocatòria de TV3, ens hi vam posar amb en Jordi Lara i en dos mesos teníem ja una primera versió del guió. Quan ens ho van aprovar, disposàvem de cinc o sis mesos més. La sorpresa va ser quan ens van dir que la volien estrenar a primers de setembre d'aquest any, cosa que ens deixava poc marge. Havíem de rodar en un paisatge que pogués semblar l'agost, o sigui que ho vàrem fer al juny i al cap de dos mesos d'acabar el rodatge s'emetia la pel·lícula.

La postproducció va ser intensa, es va estrenar el dia 29 d'agost i el dia 26 encara hi fèiem retocs.

Quin camí farà, ara, aquesta pel·lícula?

Encara ho hem d'acabar de definir, però segur que estarà en plataformes com Filmin i TV3 a la Carta, i farà un recorregut per festivals internacionals: estem fent els subtítols en castellà i en anglès. També en cineclubs, amb la participació nostra, de gent de l'equip. Hem de trobar un circuit que tingui sentit.

Com a director, ha fet documentals, ha fet ficció... aquesta pel·lícula basada en fets reals, com la situa?

És una ficció basada en fets reals.

I què li pot dir *Sis nits d'agost* a algú que no hagués conegut el Xirinacs polític i activista, que senzillament vegi una persona que decideix triar el moment de la seva mort?

Si algú se la mira amb l'expectativa de conèixer qui era *tot* Xirinacs, potser s'emporta una decepció perquè no és això. Hem volgut fer una pel·lícula amb una visió universal sobre algú que decideix que, arribat un punt culminant de la seva vida, no vol experimentar la decadència. I que la mort forma part del seu patrimoni vital. Hi ha el teló de fons, per posar context i entendre la seva personalitat –la d'un home de conviccions fortes, com deia abans– però per aprofundir-hi ja hi ha un gran documental, *Xirinacs, a contracorrent*, que és un recorregut vital. La seva mort ha de portar a una reflexió general sobre quan, com i on morir.

Què és també el sentit profund del llibre de Jordi Lara...

Això ho vàrem tenir molt clar, respectar el llibre. Els personatges, les converses, aquest nucli central. Ornamentant-lo amb l'altra història, la del personatge de la Duna, perquè una pel·lícula ha de tenir una estructura dramàtica.

OPINIÓ

Francisco Castro

DES DEL DRON

Postdemocràcia, postperiodisme i algorítmes

Sentim a parlar amb tota normalitat de postdemocràcia. Encara que el terme ja és antic, se circumscriu el seu ús al món de les ciències polítiques. Però ara ja ha saltat als mitjans de comunicació, a la *ferralleria* verbal de tants tertulians que, més que parlar, lliuren cada dia una batalla contra algú (o a favor de qui els paga), i es parla de la postdemocràcia, repeteixo, amb total normalitat, anunciant-nos que aquest món cau, que la democràcia ara es regeix per altres paràmetres, res de la sobirania popular, res de res. Comencem a assumir com a normalitat que són les grans corporacions, els *lobbies* de tota classe i condició, els que ho manegen tot. Que al final, votem el que ens diuen que votem. Només que ara ja ni ens n'adonem.

La postdemocràcia va de bracet de l'algorisme. Potser hauríem d'escriure-ho en majúscules: l'Algorisme, perquè ell és, vull dir, Ell és, Déu. L'Algorisme, lloat sigui el seu Sant Nom, ho governa tot. Els que manen de veritat controlen el *big data*, i com que els estem regalant informació contínuament gràcies a l'ús dels nostres mòbils, els estem dient com han de manipular-nos. La publicitat que m'envien i que veig en les meves xarxes socials és per això. Però també els *posts* que llegeixo, les notícies que em seleccionen. L'objectiu últim, que ningú ho dubti, és manipular el nostre vot, acon-

seguir que tinguem determinada visió del món, que acceptem, doncs, determinades realitats. Que res es mogui, en definitiva.

Parlem, sí, amb total normalitat d'aquesta mena de coses quan en realitat hauríem d'estar, com a mínim, cremant contenidors o alguna cosa (bé, retiro això: Yolanda Díaz va dir que donava suport a les manifestacions obreres i se la van menjar, literal-

Els que manen de veritat controlen el 'big data' i nosaltres els estem regalant informació amb els nostres mòbils

ment). Ens sembla normal, sí, però no ens ho hauria de semblar. Però ens ho sembla perquè, entre altres coses, ja assumim com a normal que el periodisme, sobretot el que té a veure amb els grans mitjans, les grans televisions, els grans entramats empresarials que barregen mitjans de comunicació, amb editorials, bancs i el que sigui necessari, s'ha tret la careta per dir sense por que treballen no al servei de la veritat

sinó al servei de determinats interessos empresarials, ideològics i polítics que, al cap i a la fi, són la mateixa cosa. Ja no hi ha pudor. És el postperiodisme que va de bracet, i tan feliç, de la postdemocràcia. I ja no necessitem programes de verificació per saber quan una informació és una *fake news*. Ara gairebé tot el que té a veure amb els *grans assumptes* de la política ens sembla una notícia falsa. Escoltem Villarejo reunit amb periodistes de primer nivell, i aquests reconeixen que probablement no tingui base el que explicaran, amplificar, acusar, reiterar, però mira, ho fem igual, si resulta que és mentida, o una invenció, o una construcció absurda, doncs ja ho saps, difama que alguna cosa en queda. I els sentim parlar amb normalitat que destruiran a qui sigui amb una entrevista. Probablement en els últims cinc anys s'han dictat més sentències arxivant casos airejats com a veritables pels mitjans de comunicació que en tota la història de la democràcia. Però res, està assumit que tot aquest batibull és aquí i ha vingut per quedar-se. Quan no ens hauria de semblar ni mig normal. Perquè darrere de la postdemocràcia, del postperiodisme i de l'algorisme, benefici sigui, hi ha la mort civil de totes i de tots. Ens n'assabentarem, és clar, pel mòbil. Potser, fins i tot, hi farem un *like*. O un cor.

Susanna Barquin

DE ROSSEGONS

TERF

La Yakei va nàixer al Japó, en el si d'una manada tradicional. De sempre, el cap és un mascle que compta amb privilegis: el primer que menja, tria les parelles i decideix on fa una becaina. La resta de mascles viuen amb la manada fins a la pubertat, i han de marxar per incorporar-se a una altra, on escalen segons el temps que hi porten. Si no hi ha cap mascle que decideixi atacar-ne un altre per avançar en rang, les regles es mantenen. Les femelles no marxen del grup, i s'organitzen també per estaments, que es transmeten per herència: les filles es col·loquen just al darrere de les mares. Tipa de viure sota la mare, i que el mascle dominant triés els cacaus, va decidir fer una passa endavant i carregar-se la mare. Se la va treure de sobre, i va ensenyar que no li tremolaria el cos davant de qualsevol altre macaco. Se'n va carregar dos o tres més abans d'atacar el líder que triava els cacaus. Si hagués estat una bona macaca, hauria cedit el lloc al mascle dels seus somnis. Però la Yakei no havia vist mai pel·lícules de pa sucats amb oli, ni tenia intenció de cedir res,

així que va aixecar la cua per ensenyar el cul, va triar els cacaus, i es va posar a promulgar decrets. La resta de macacos va haver de fer cas. Ja t'arribarà l'hora, deien les xafarderes; ja vindràs i et posaré cap a Cuenca, deien els mascles més humiliats. La Yakei, però, va gaudir de bon sexe amb un mascle sense problemes

Quan un grup de mascles van decidir que volien ser femelles trans van començar les discussions entre les feministes

de masculinitat, i continua amb la cua aixecada mentre l'altre té cura de la canalla. Una part de la comunitat de macacos comenta amb resignació que després de la Yakei en vindrà un altre, que tots són iguals, que, al final, pixin drets o assegudes, tots trien els millors cacaus. Altres fan escarafalls en privat. On s'és vist que una femella governi! Un grupet de maca-

ques s'ha organitzat per donar suport a la líder que ha fet realitat la lluita per la igualtat d'oportunitats, i plantegen idees perquè es consolidi l'accés al lideratge per mèrits i no per sexes. Tan eufòriques com estan, capficades en la millora de les condicions de les femelles, sense perdre el nord que el mèrit i els drets són per a tothom, no han vist a venir que tenien un punt feble. Per això, quan un grupet de mascles transsexuals va decidir que volien ser femelles trans, i que les dominants s'havien de dir femelles cis, van començar les discussions entre el grupet de feministes partidàries de la Yakei: entre les que volien incorporar les femelles trans i les que afirmaven que era una nova manera que havien trobat els mascles de tornar a amagar les lluites de les femelles. Mentrestant, la Yakei continua amb la cua aixecada i amb la tria de cacaus abans que ningú, i gaudeix de bon sexe amb el mascle que no té problemes de masculinitat. Si cal, ja recordarà que va matar la mare.

(Apunt: TERF és l'acrònim en anglès de Feminista Radical Transexcloent)

OPINIÓ

Josep Burgaya

DES DE FORA

Xile com a exemple

A l'Amèrica Llatina es va consolidant un nou gir cap a l'esquerra a bona part dels països, en una edició renovada del que van ser els règims nacional-populars de la primera dècada de segle i que tingueren el seu reflux els darrers anys. Hi ha exemples molt interessants, tot i que a alguns països que de vegades es compten resulten indefensables i on no se superen ni de tros els estàndards democràtics, com serien els casos de Veneçuela o de Nicaragua. Però hi ha models interessants de transformació econòmica i social com els de Bolívia, una primera vegada d'assaig de govern progressista a Colòmbia i el sempre dubtós i contradictori kirchnerisme a l'Argentina. Serà clau si al Brasil s'aconsegueix desfer-se de l'ultradretà Jair Bolsonaro i torna Lula i les seves polítiques de desenvolupament i integració social. Ben segur que, si ho aconsegueix, donarà una empenta i liderarà les esquerres democràtiques del continent.

Xile és un cas molt particular i després del fracàs de la nova constitució que va ser rebutjada en referèndum, amb un futur polític força incert. Les mobilitzacions populars d'ara fa tres anys contra el pinochetisme que encara era constitucionalment vigent i en demanda de polítiques econòmiques i socials més inclusives van comportar que, a les darreres eleccions s'imposés el líder de la nova esquerra feta i crescuda al carrer. S'havia aconseguit derogar per referèndum el que quedava de l'era dictatorial de Pinochet, però es va errar en plantejar una nova constitució elaborada per

un moviment popular. El resultat, un text immens on tothom hi va voler fer constar el seu greuge, molt avançat i que posava damunt de la taula multitud de temes lligats amb les identitats i que, per defensable i interessant que fos, anava molt més enllà de la mentalitat mitjana de la societat xilena. L'error de Boric i el seu moviment va ser el de confondre les idees de les mobilitzacions del 2019 amb el pensament del conjunt d'una societat ideològicament més aviat dretana. El mètode elegit per elaborar el

Les grans famílies gairebé sempre han actuat amb impunitat i, quan ha calgut, amb el garrot dels militars per contenir qualsevol reclamació social

nou text constitucional afavoria un fort biaix radical. El nou president del país, no només ha tingut un revés en el plebiscit, se li ha infligit una dura derrota política. La dreta xilena, molt potent, sap que ha recuperat la iniciativa política i que l'esquerra al poder queda paralyzada, dividida entre faccions, presonera d'una estratègia equivocada.

La república xilena és un país amb unes elits econòmiques i socials molt poderoses. Des de la instauració amb la dictadura als anys setanta dels principis

més extrems del neoliberalisme de l'Escola de Xicago, la capacitat d'intervenció i regulació dels governs és mínima. La desigualtat econòmica i la polaritat social, molt grans. Les grans famílies gairebé sempre han actuat amb total impunitat i, quan ha calgut, amb el garrot dels militars per contenir qualsevol ínfula de reclamació social. Encara que les grans xifres de l'economia el fan semblar un país amb bon dinamisme econòmic, la realitat és que depèn en excés de l'exportació de matèries primeres, especialment del coure i de la seva subordinació, en tots els sentits, respecte dels Estats Units. Tot està privatitzat i l'Estat, almenys fins ara, no té instruments ni capacitat per mitigar amb intervenció econòmica i programes socials els greus problemes de desigualtat i d'exclusió. L'esquerra, més que resoldre els grans problemes, s'ha centrat en temes simbòlics, a lliurar això que ara se'n diuen les "guerres culturals". I com arreu, en aquest envit, la dreta acostuma a moure's molt bé aprofitant els descontents i temors no només dels seus, sinó també d'aquells exclosos que pateixen per perdre els seus referents, la cultura social que ells coneixien. De pas, quan el conflicte polític es produeix en aquest àmbit no material funciona de manera magnífica com a maniobra de distracció dels aspectes estructurals, que serien els fonamentals de plantejar. Els debats identitaris sempre són una trampa per tal d'obviar els temes econòmics i socials. Com a Xile, massa sovint el progressisme d'arreu hi cau.

Ares Escrivà Cruells

TRES VOLTES REBEL

Ciudadà del món

El Mario és d'aquells amics amb qui, faci el temps que faci que no ens trobem, reprenem la conversa com si ens haguéssim vist ahir. Devorador insaciable de cargols, d'arrels curtes i repartides, intenta fer-nos comprendre què és sentir-se ciudadà del món. Cul inquiet per a qui les distàncies són relatives, quan diu que és "per aquí" parla de la nostra banda de l'Atlàntic. La Terra se li fa petita. Com passa amb els col·legues, amb el Mario rememorem batalletes periòdicament i, amb el temps, guanyen valor. Fa poc, hem rigut completant-nos records d'una de les grans experiències compartides: el descobriment de la ciutat que no dorm. Ens va presentar Nova York entusiasmat abans que es convertís, durant anys, en casa seva. Encara el veig esperant-nos a l'hotel, acabats d'aterrar. Penjada a l'esquena, una motxilla d'estudiant maduret. A la cara, l'emoció de qui

sap què t'espera i com t'agradarà. Amb una esgarrapada, vam abandonar males per llançar-nos al carrer i comprovar que, com a les pel·lícules, surt fum de les clavegueres. Ell tenia previstos els primers impactes sabent que resultarien infal·libles. En una tarda, Times Square, la Cinquena, el ferri a Staten Island i la

Com passa amb tots els col·legues, rememorem batalletes i, amb el temps, guanyen valor

vivència que mai podrem reproduir: el cim de les Torres Bessones. Per saltar-nos el peatge turístic i els horaris de visita, ens vam plantar a les portes de l'ascensor del Windows on The World,

que coronava la part nord del World Trade Center. Al preu d'una beguda, admiraríem Manhattan sencer des del que es considerava el restaurant més espectacular del planeta. Un esclot tacat de refresc a l'avió va estar a punt de frustrar-nos l'ascens. Sort que l'encarregada de filtrar la clientela va acceptar amb un mig somriure compassiu les explicacions en anglès macarrònic d'una pobra turista. I així vam posar els peus al pis 107, amb les orelles tapades, la boca oberta i uns ulls lluents que, just un any després, deixaven anar alguna llàgrima amb la barbaritat que vam viure en directe per televisió un 11 de setembre. Hem tornat i tornarem a Nova York però, sense sospitar-ho, el Mario ens va regalar una experiència irrepètible. Ara que és "per aquí" gaudim junts de jocs de paraules absurds i de la meravella de conèixer món a través de la seva mirada.

LLIBRES

CRÍTICA LITERÀRIA

Jordi Vilarrodà

Es mestres sí, però no els deixem sols

“Potser el pitjor error que estem cometent és creure que la preservació de la llengua catalana passa només per les aules. Potser hem d’alliberar d’aquesta pressió, mediàtica i política, els mestres i professors.” Si haguéssim de comprimir en una sola píndola el contingut de *Qui ha de salvar el català?*, de Xavier Gual, triaríem aquesta frase d’un dels darrers capítols.

Però anem a pams. En els darrers temps, la preocupació per l’estat de la llengua s’ha traduït en la publicació de nombrosos títols que analitzen la qüestió des de diversos punts de vista. Eumo, que des dels seus inicis com a editorial universitària s’ha caracteritzat per les seves aportacions sobre el català (en forma de materials pedagògics o d’assajos), ha publicat en el decurs de poc més d’un any tres títols de referència que han estimulat la reflexió i el debat: *Molt a favor*, coordinat per Enric Gomà, amb propostes que han estat preses com a punt de partida en el Pacte Nacional per la Llengua; *Som dones, som lingüistes i diem prou*, en aquest cas coordinat per Carme Junyent i que obre amb valentia el debat sobre el model de llengua en relació al gènere, i finalment, *No parlaràs mai un bon català*, del filòleg i polític Joan Mena, parlant de la immersió des del punt de vista d’algú que n’és un exemple. En la nova temporada

que s’obre amb la Setmana del Llibre en Català, Eumo continua marcant la pauta, i ho fa amb aquest llibre del barceloní Xavier Gual. Filòleg i escriptor, autor de diversos títols de novel·la i contes, va exercir de periodista i, des de fa més de 15 anys, treballa com a professor de Secundària. I és precisament des d’aquesta experiència a les aules que ha decidit compartir les seves reflexions sobre un futur que, en bona part, es juga en aquest àmbit. Però no només!

Gual divideix el llibre en tres grans capítols, com els tres trimestres d’un curs, i ens parla de què passa en el món educatiu, de la realitat sociolingüística a les aules i dels problemes que han d’afrontar els docents. Des de la manca de vincle afectiu dels estudiants amb la llengua fins als

canvis de currículum constants, passant per la pressió per imposar el 25% de castellà. Gual reivindica la immersió i llança moltes idees: sobre el foment de la lectura i les biblioteques de centre, sobre com treballar la literatura a les aules, sobre com ha d’actuar el professor a l’aula i en el tracte amb les famílies, sobre l’acollida dels alumnes d’altres cultures... i sobre l’autoexigència que els docents han de tenir amb el seu propi nivell lingüístic. I des d’aquí ens interpel·la a tots perquè no els deixem sols. Perquè es pot fer molt, des del món educatiu, però no es pot fer tot.

QUI HA DE SALVAR EL CATALÀ?

Autor: Xavier Gual

Editorial: Eumo

Lloc i any d’edició: Vic, 2022

Nombre de pàgines: 175

Núria Tomàs Mayolas

Publicar llibres en temps de guerra

De què serveix publicar llibres en temps de guerra? En una anterior ressenya parlava d’*El més petit de tots*, un llibre escrit i il·lustrat en plena Guerra Civil per Lola Anglada. Avui m’agradaria recomanar-vos aquest altre llibre il·lustrat per Beatrice Alemagna que es basa en el poema “La lluna de Kíiv”, de Gianni Rodari, escrit l’any 1955 i publicat en un recull de poemes de l’autor traduït al català com a *Tirallongues del cel i la terra*. El poema, als inicis de la guerra de Rússia contra Ucraïna es va fer viral a les xarxes socials d’Itàlia pel seu missatge fraternal. L’editora Orietta Fatucci, d’Einaudi Ragazzi, hi va voler donar forma de llibre, amb l’objectiu solidari de recaptar diners per a la Creu Roja italiana, que ajudava les famílies afectades pel conflicte. Per fer realitat el projecte, va comptar amb la complicitat altruista de la il·lustradora i de la família de Gianni Rodari, i, unes setmanes més tard, al nostre país, l’associació d’editors independents ¡Àlbum! també se sumava a aquesta inici-

ativa publicant el llibre en les quatre llengües oficials de l’Estat per recollir diners, en aquest cas, per a l’ONG Save the Children, molt activa també atenent els infants refugiats ucraïnesos. Traductors, correctors, la impremta Novoprint, Enquadernacions Baró S. XXI i Les Punxes Distribuïdora s’hi van implicar desinteressadament.

Gianni Rodari, gran defensor del poder alliberador que té la fantasia, es pregunta en aquest poema si tots els nens i nenes del món veuen la mateixa lluna o és que hi ha llunes diferents. La lluna s’exclama i diu que és ella qui arriba a totes les cases, que no en sap res, de passaports i fronteres! Prenem consciència, doncs, que la lluna ens iguala i ens connecta entre nosaltres, siguem d’un indret o d’un altre, i, des d’una lectura actualitzada, fàcilment s’estableix una metàfora: el patiment i la incertesa d’uns, són també els dels altres.

Teresa Duran ha traduït amb molt d’encert el poema, adaptant-lo als lectors catalans, i Beatrice Alemagna ha sabut il·luminar les pàgines del llibre en diferents escenes que contenen uns càlids raigs de lluna realitzats amb el traç gruixut i expressiu de les ceres.

Responent a la pregunta inicial, sí que podríem afirmar que els llibres posen el seu granet de sorra en temps convulsos: ens demostren que també són solidaris, defensors del diàleg i la reflexió.

LA LLUNA DE KÍIV

Autor: Gianni Rodari

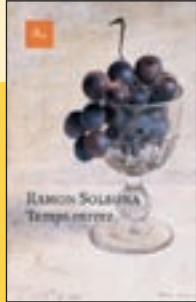
Il·lustradora: Beatrice Alemagna

Editorial: ¡Àlbum!

Lloc i any d’edició: Barcelona, 2022

Nombre de pàgines: 32

NOVETATS EDITORIALS

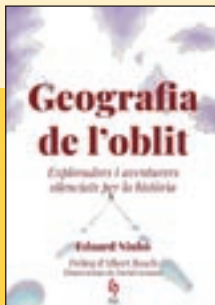
'Temps enrere'
Ramon Solsona
Proa

Una de les fites en la represa editorial de la tardor. Ramon Solsona mira enrere amb els ulls de l'Elvira i en Tomàs, ella filla de la duresa del Priorat a mitjan segle XX, ell fill d'una portera de la Barcelona del moment. Quan l'Elvira es troba amb les amigues, veu que entre totes configuren "un mirall veraç, potser cruel, del pas pel túnel del temps".

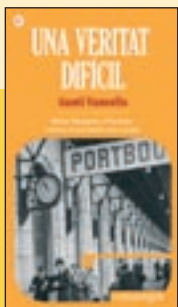
'La musa de la plaça Reial'
Rafael Vallbona / Univers

Un retrat de la Barcelona dels anys 60 en què llocs com el Jamboree eren una porta a la modernitat, musical i de pensament. Un dia de l'any 1962, hi ha un assassinat al carrer d'Aragó, i la policia franquista intentarà involucrar-hi els qui es movien entorn d'aquell local de jazz. Al cap dels anys, el net d'un crític musical mira de saber què va passar.

'Geografia de l'oblit'
Eduard Niubó
Ed. Sidillà

Un viatge apassionant per les vides dels que ens han eixamplat els horitzons del món. Exploradors i aventurers a qui a vegades la història no ha posat en les primeres pàgines, però sense els quals la nostra mirada al planeta no seria la mateixa. L'autor, filòleg i a la vegada viatger, ens porta dels víkings a James Cook, de l'Antàrtida a la Polinèsia.

'Una veritat difícil'
Santi Vancells
Ed. Comanegra

Walter Benjamin, un dels filòsofs europeus més importants del segle XX, va morir a Portbou l'any 1940 quan intentava fugir dels nazis. Fins aquí, se sap tot... o no. L'autor investiga en les seves darreres hores, en la complicitat franquista amb els nazis, amb la passivitat catalana... un relat que desmenteix, fins i tot, que morís de sobredosi de morfina.

'L'illa'
Anna Casals i Paolo Ferri
Estrella Polar

Els autors dels *Contes per salvar el planeta* tornen amb aquest llibre que en el títol mateix conté la gran comparació: la Terra és una illa en l'oceà de l'Univers, i els que hi vivim compartim un espai que ens sembla gran però és petit. I per tant, tots estem cridat a cuidar-lo perquè és finit. Tot això explicat amb il·lustracions que tenen toc de còmic.

GEOGRAFIA LITERÀRIA

Llorenç Soldevila

Monument a Casanova

“Era el dia 11 de setembre del 1923 i, com cada any, una munió de gent s'havia congregat al voltant del monument al conseller Casanova, que, segons la llegenda romàntica, va morir al baluard de Sant Pere (davant d'on ara hi ha el Banc de la Propietat). En realitat, no va morir; però, això sí, va caure greument ferit mentre duia la bandera de Santa Eulàlia, durant l'últim assalt a la bretxa que hi havia fet l'artilleria del duc de Berwick, en aquella data de l'any 1714, com ningú no ignora. La gentada cada cop era més espessa i més cridanera. Uns grups de guàrdies de peu i de cavall i uns altres de la policia secreta, per sobrenom «matalassers», motiu justificat per raons òbvies, es veien a les voreres i cantonades, destinats, com cada any, a copar la massa en un moment precís i repartir quatre garrotades damunt les sofertes i provocatives esquesnes d'algun company de causa –i molt sovint d'algun simple badoc, com aquell fill de Valladolid, arribat feia un parell de dies a Barcelona, que, encuriós per tot aquell soroll i aquell aparat de força, s'hi va acostar massa i va ser detingut i tot per la policia. A la comissaria, li van prendre declaració com a «separatista». L'home obria uns ulls de pam, astorat, i anava dient sense entendre res de res de tota aquella facècia:

—¿Yo, separatista? ¡Si en mi província, que yo sepa, no hay ni uno solo!

Jo maldava per sortir de l'imminent aldarull que sempre s'armava quan uns de la «Unió Catalanista», solemnement, s'atansaven al monument per penjar-hi una corona commemorativa. No m'agradava gens de ser apallissat, o que em passés com al vallisoletà de la història. A més, com he dit més d'un cop, sempre he cregut que tot aquest joc de provocacions i «comes, ajudeu-me» és un procediment indigne i vil, que rebaixa el to del poble.

Quan jo estava gairebé fora del redol màgic, anant com de l'Arc de Triomf a la plaça d'Urquinaona, es van sentir els «tararí» d'ordenança. Va començar la càrrega, i dos de cavall em vingueren a l'encontre, i, no sé per què no vaig rebre ni a quin sant he de dur el ciri. L'un em passà per la dreta, l'altre per l'esquerra, i ja galopaven lluny de mi. Potser de tan sorprès, no vaig fer cap gest i vaig continuar caminant seguint el meu nas tot dret cap endavant. Aquesta absència de tot reflex defensiu probablement em va salvar d'un cop de sabre teòricament de pla, però que de vegades es desviava i queia de cantell. ”

Rossend Llates

CANAAN (WIKIMEDIA COMMONS)

AUTOR
Rossend Llates
(1899-1973)

OBRA
'30 anys de vida catalana'
Ed. Aedos, 1969

INDRET
Monument a Rafael Casanova

MUNICIPI
Barcelona

COMARCA
Barcelonès

L'estàtua de Rafael Casanova, conseller en cap durant el setge de Barcelona a la Guerra de Successió, va ser realitzada per Rossend Nobas el 1888 i ubicada a l'actual passeig de Lluís Companys. El 1914 va ser traslladada al lloc on és ara (aproximadament el punt en què Casanova va caure ferit el 1714) i s'hi va afegir el sòcol, amb relleus de Josep Llimona, i el pedestal, obra d'Alexandre Soler March. Retirat després del 1939, va ser restituït amb l'arribada de la democràcia i cada Onze de Setembre rep l'homenatge de les més importants entitats socials i polítiques del país. Situats al seu davant podem llegir aquest fragment de text memorialístic de Rossend Llates.

LLENGUA

EL 9 ETS I UTS

241

LÈXIC

Frases fetes i dites d'alguns oficis (II)

Com dèiem l'altra setmana, els oficis, o certs oficis, tenen mala premsa. O potser és que els humans som malèvols i volem veure la pitjor part de cadascú. Som hipercrítics amb els altres i no veiem els nostres defectes. Ja en parla l'evangeli de Sant Lluc (6, 41-42) i d'aquí se n'ha format una dita: *hi ha qui veu la busca dins l'ull dels altres i no veu la biga dins el seu*. És a dir, les persones veuen els petits defectes dels altres i no veuen els grans defectes propis.

A vegades l'ofici té un doble sentit. Posem per cas *ser un carnisser*, que no és pas bona cosa si ens referim a una persona que ha comès crims de lesa humanitat. Ni tampoc ho és en la dita *El fill del carnisser no el vulguis per barber*. Encara més mala premsa tenen els botxins,

que a part de referir-se a la persona que executa altres humans, pot voler dir 'persona que castiga sense pietat, que tortura, turmenta, fa sofrir, algú'.

Dels botiguers se'n diu que són estalviadors i també la dita següent: *Pel teu diner fa bona cara el botiguer* (o *l'hostaler*). Dels mestres n'hi ha diverses, de dites: *Tenir més paciència que un mestre d'escola* o *Passar més fam que un mestre d'escola*, i evidentment, *Qui amb bon mestre va, bon ofici aprèn*. Tots recordem els i les mestres que ens van marcar i ens van canviar la vida, que ens van ensenyar amb paciència i passió, tot i que a la vida també hi ha *mestretites*, que són aquells que presumeixen de saber molt i en realitat poc saben. I és que *ningú neix mestre* en aquest món!

Us animem a seguir aquesta secció i us convidem a fer-nos arribar consultes i comentaris a través de vic.ass@cpnl.cat

Oficines i serveis:
granollers@cpnl.cat
ripolles@cpnl.cat
vic@cpnl.cat

www.cpnl.cat/xarxa/cnlosona/

ELS MILLORS MINUTS DE LA NOSTRA VIDA

Jordi Remolins

Els malsons dels facinerosos

Si em demanessin 10 pel·lícules comercials del cinema dels últims trenta anys que excel·leixin sobre la resta, segur que no hi faltarien ni *Cadena perpètua* (Frank Darabont, 1994) ni *Mystic River* (Clint Eastwood, 2003). I segurament que la primera té més mèrit que la segona, no perquè sigui necessàriament millor sinó perquè està basada en una novel·la del plom de Stephen King, mentre que Eastwood va utilitzar una obra del gran Dennis Lehane (1965) per crear una de les diverses obres mestres que formen la seva filmografia com a realitzador.

Segurament va ser gràcies a *Mystic River* que un dels regals que vaig demanar ja fa uns anys per Sant Jordi va ser un dels llibres de Lehane, *Ese mundo desaparecido*, esperant trobar-hi l'espurna que inflamava la pel·lícula sencera protagonitzada per Sean Penn, Tim Robbins i Kevin Bacon. I per alguna d'aquelles raons que sovint se'ns fan inexplicables, i que potser tenen a veure amb l'acumulació de tanta literatura excel·lent per descobrir i que se'ns faria inabastable ni que visquéssim cent vides, vaig tenir el llibre esperant-me durant anys, fins que ara fa un mes vaig agafar-lo amb més aviat recança, per adonar-me de l'error que estava cometent.

Dennis Lehane és un artesà de la literatura negra, a l'altura d'un Elmore Leonard o un James Ellroy. A *Ese mundo desaparecido* (*World Gone By*, 2015) hi desenvolupa la darrera part d'una trilogia iniciada amb *Cualquier otro día* i *Vivir de noche*, protagonitzat pel gàngster Joe Coughlin. A la novel·la s'hi

narra la solitud dels mafiosos, que no poden confiar ni en els seus amics més propers, el retorçiment ètic i mental del protagonista per la forma com ha aconseguit la fortuna, i la mala consciència per com exposen també la seva família a unes conseqüències que a principis de la dècada dels quaranta només podien ser funestes. L'autor ho sap explicar amb suficient destresa, i intercalant notables relats paral·lels a la història principal, com perquè els dits se t'enganxin a les pàgines i desitgis que la teva vida no tingui cap altra obligació que no sigui la de continuar llegint.

El llibre, que per moments em va recordar les millors obres del mestre William Riley Burmet, és només una baula més en una trajectòria que, a banda de *Mystic River* i aquesta trilogia, també compta amb la novel·la adaptada al cinema pel director Martin Scorsese *Shutter Island*. Segur que no serà l'últim que em gratificarà un grapat d'hores de lectura.

Dimarts, 10 de març de 2015.
Dennis Lehane publica la novel·la *World gone by*

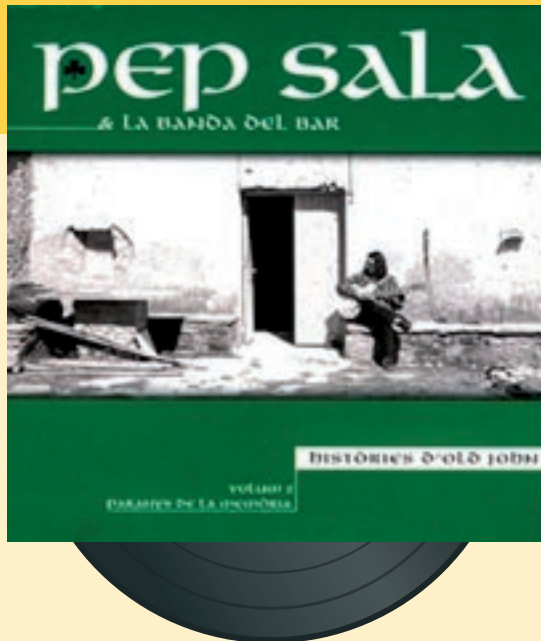
MÚSICA

EL CLÀSSIC

Jordi Sunyer

PEP SALA & LA BANDA DEL BAR 'Històries d'Old John' Picap, 1997

El proper dia 7 d'octubre l'osonenc Pep Sala ressuscitarà la Banda del Bar en un concert a la sala Luz de Gas de Barcelona per celebrar les noces d'argent d'*Històries d'Old John*. Va ser el seu segon disc fora de Sau (la Banda del Bar ja havia nascut el 1993 amb *Fins que calgui*, el primer treball on Sala va exercir de *frontman* i cantant sense l'ombra de Carles Sabater) i té algunes de les cançons més representatives de la seva discografia com són *Petjades en la sorra* o la mateixa *La taverna d'Old John*. Als anys 90 Sau ho rebentava tot i si Sala es va inventar la Banda del Bar va ser precisament per aprofitar un any sabàtic pactat amb Sabater per tal que aquest es pogués dedicar a fer d'actor i cantant de musicals. El 1993 la primera aturada va anar bé i el 1997 van repetir l'operació. I sense Sabater, amb la Banda del

Bar, Sala aparcava el pop-rock més dolç de Sau i s'acostava al pop-rock més guitarrer d'aire celta. A *Històries d'Old John* hi brilla especialment l'aportació de Simone Lambregts al violí. En un parell de peces, a més (*Dansant a mitjanit* i *La llei del carrer*), Sala va comptar amb la col·laboració de Robbie Robertson. Ah! I el mateix 1997 Sala va editar *Mardi Gras*, també amb la Banda del Bar. Aquell any tenia incontinença. I aquest octubre, qui vulgui podrà tornar a escoltar la Banda del Bar en directe. La nostàlgia, amb pinzellades de violí, també és bonica.

EL TEST Joan Molina

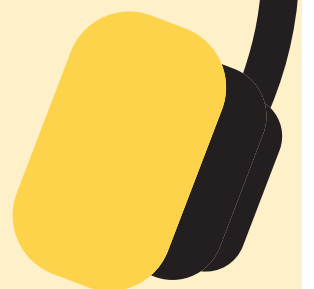

Primer instrument que vas tocar? La bateria. **Primer grup del qual vas formar part.** Mc Trompa. **Primer concert en directe.** Amb Mc Trompa a l'escola, a l'Acadèmia Maurici Izern de Vic. **Primer disc que et vas comprar?** *Alchemy: Dire Straits Live*. **Quants discos tens?** Uns 1.100 entre cassetts, vinils i CD. **Salva'n tres.** *Regatta de Blanc*, de The Police; *Frampton Comes Alive*, de Peter Frampton, i el primer de Toto. **Grups (i músics) de capçalera.** The Beatles, The Rolling Stones, The Police, Toto, Led Zeppelin, Dire Straits, Peter Frampton, Ringo Starr, John Bonham, Jeff Porcaro, Stewart Copeland... **Un concert (com a públic) per recordar.** Eric Clapton a Barcelona l'any 1983.

NOTES

Els exconcursants d'«Eufòria» ja esmolen les eines

I a molt d'ells se'ls podrà veure al Concert per la Llibertat que Òmnium Cultural organitza al passeig Lluís Companys de Barcelona amb motiu de la Diada Nacional. Així, el dia 11 de setembre, a la 1 del migdia, hi actuaran Edu Esteve, Llum, Estela i el granollerí Joan Liaño. A partir de 2/4 de 7 de la tarda, un cop acabada la manifestació, les actuacions seguiran amb Els Pets, Roba Estesa i, per acabar, a 2/4 de 10, actuarà Lildami, conegut també per formar part del jurat del concurs *Eufòria*. A part, hi ha altres dels exconcursants que ja esmolen les eines per tal de debutar en solitari. La que ho té millor és la vallenca Mariona Escoda, guanyadora del concurs, que aquest estiu ja ha fet alguns concerts i que presentarà el seu primer disc (amb Música Global) el dia 16 d'abril a la

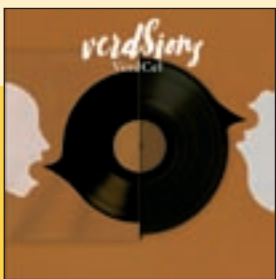

sala Paral·lel 62 de Barcelona. Triquell, que va quedar segon, ja està treballant en el seu disc de debut que presentarà el 13 de maig a l'Apolo de Barcelona. L'última finalista, la garrot-xina Núria López, es va incorporar aquest estiu al musical *El rei lleó*, que es fa a Madrid, on fa el paper de Nala. Altres exconcursants també

preparen treballs. Edu Esteve també ha fitxat per Música Global i ja ha fet concerts en solitari, igual que Pedro Da Sousa, que ha debutat amb la seva banda. Scorpio també publicarà disc el 2023 (ha fitxat per Delirics, el subsegell de música urbana de Picap) i Joan Liaño traurà disc amb Crea Music. Pep Munta, Nerea (cantant amb Cotton's Roses) o Clàudia Xiva també s'han estrenat. Caldrà seguir el fenomen.

NOVETATS DISCOGRÀFIQUES

Jordi Sunyer

VERDCEL 'VerdSions'

El nou disc dels valencians VerdCel, un projecte liderat per l'incombustible Daniel Olmo, és un recull de versions de pop estatal i internacional adaptades al català especialment per a l'ocasió. I el més destacat és la varietat de bandes que ha gosat passar pel seu particular sedàs de cançó d'autor. Des de Depeche Mode, Cyndi Lauper, Nirvana, R.E.M. o Smashing Pumpkins a Los Planetas, Dominique A o El Último de la Fila, de qui han pescat *En mi pecho* (un clàssic del disc *Nuevo pequeño catálogo de seres y estares*), per reconvertir-la en *En el meu pit*. Curios.

ESPALDAMACETA 'Yo y espaldamaceta'

Aquest és el disc més minimalista d'Espaldamaceta, el projecte que des de 2006 té en actiu el músic tarragoní José Juan González. Per tirar-lo endavant s'ha aliat amb Joan Pons (El Petit de Cal Eril), que s'ha encarregat de la gravació, i només ha fet servir la seva veu i la guitarra. I res més. Sinceritat, secrets i un *tio* que es despulla a cada cançó ensenyant-nos totes les emocions que ha viscut aquests darrers anys distribuïdes en nou capítols (*Yo y mi mal*, *Yo y mi contradicción*, *Yo y mi huida*, *Yo y mi hermano*, *Yo y mi tiempo*, *Yo y mi miedo...*). Gallina de pell.

ABENIARA '12 llunes'

El primer que sorprèn del segon disc de l'agrupació de música popular Abeniara és la portada, obra de Miquel Barceló, un pintoràs capaç tant de fer un mural per a la catedral de Palma com de decorar la cúpula de la Sala dels Drets Humans de l'ONU. I ara, ha il·lustrat un disc amb 17 peces de música popular (13 de creació pròpia, tres de populars amb lletra d'Abeniara i una de popular) amb boleros, fandangos i jotes que és tota una joia. El CD físic, per cert, també inclou un llibret amb 12 llunes creades per altres artistes de Felanitx.

SALUT/NUTRICIÓ

Eva Remolina / AMIC

Alguns mites sobre els aliments (I)

Existeixen diversos mites que han anat apareixent al llarg del temps, però que no s'han demostrat ni tenen cap evidència científica, per la qual cosa la majoria de vegades solen ser falsos o si més no poc ajustats a la realitat.

- **L'aranja o la llimona** presos en dejú aprimen. Aquesta afirmació no és certa, o almenys no del tot. I és que cap aliment com a tal crema greixos, però sí que ens ajuden a eliminar-los.
- **El pa engreixa.** Si bé el pa blanc s'ha comprovat que és el menys aconsellable, no per això hem de renunciar al seu consum, tenint en compte que aquest aliment es troba en la base de la nostra piràmide alimentària. El més aconsellable, això sí, és substituir-lo per altres pans com els que contenen massa mare, civada o sègol i sempre que tinguin la farina 100% germinada o integral, ja que aporten més fibra i són més saludables.
- **És el mateix menjar una fruita que un suc natural.** Aquesta creença tampoc és certa, ja que per aconseguir un suc complet podem arribar a utilitzar entre dues i tres taronges, però mai ens menjaríem l'equivalent en peces

de fruita, per la qual cosa estem ingerint més quantitat i més sucre en menys temps.

- **Flocs de civada.** Aquest producte és molt utilitzat en el desdèjuni i a més creiem que és molt sa. És cert que els cereals ens aporten molta fibra i això és bo, però també hem de tenir en compte que aquests aliments processats tenen moltes quantitats de sucre per millorar el sabor. Per tant, si optem per ells, el millor és comprar cereals de civada naturals i endolcir-los nosaltres mateixos amb una mica de mel, canyella o trossets de fruita.
- **Els productes light són més sans.** No per portar l'etiqueta *light* significa que alguna cosa és sana. Simplement el que ens està dient és que porta menys quantitat de sucre o calories que el seu homòleg original. Cal anar en compte amb aquest tema.
- **No es poden menjar patates quan se segueix**

una dieta. Fals. Les patates ens aporten hidrats de carboni, necessaris per a una dieta equilibrada. Això sí, les hem de prendre amb mesura i cuinades al vapor o cuites, ja que d'aquesta manera ens aportaran menys calories que les que ens aporta un iogurt, per exemple.

- **La fruita no s'ha de prendre com a postres perquè engreixa.** La fruita és fruita i engreixa (o no) el mateix, independentment del moment en què es consumeixi. El que sí que pot succeir és que a algunes persones els produeixi acidesa d'estómac, per la qual cosa en aquests casos és millor evitar-la.
- **No es pot beure aigua en els menjars.** L'aigua no aporta calories, i per tant també és indiferent quan es prengui. A més, ens aporta hidratació i ens ajuda a poder apreciar millor el sabor dels menjars.

GASTRONOMIA

Eva Remolina / AMIC

La quinoa: tipus i diferències

La quinoa és un pseudocereal originari de les regions andines (Bolívia, el Perú, Xile, l'Equador i Colòmbia), on va començar a conrear-se fa uns quatre mil anys. Per als asteques i els inques, la quinoa era considerada un producte sagrat.

Entre els seus principals beneficis hi trobem:

- Combat el restrenyiment.
- Té un baix índex glucèmic.
- Aporta vitamines i un munt de minerals, com el fòsfor, el ferro o el magnesi.
- És antioxidant.
- Aporta també proteïnes, carbohidrats complets i greixos, a més de calci i aminoàcids essencials.
- Està lliure de gluten i colesterol.

N'existeixen tres tipus de varietats:

La blanca, la vermella i la negra, totes amb similar valor nutricional i on les diferències radiquen principalment en el sabor. Vegem les característiques de cadascuna:

- **Blanca:** la més comuna; la de sabor més suau de totes tres i de textura més esponjosa una vegada cuita. És la que té més calories i menys carbohidrats.
- **Vermella:** de sabor més fort i gust amb un cert toc de nous, és no obstant això la que té menys

greixos, però la més alta en carbohidrats i proteïnes.

- **Negra:** el seu sabor de terra la fa molt característica. És la que més triga a coure's i és el resultat de barrejar una llavor de quinoa amb una llavor d'espinaç. Aquest híbrid conté liti, un mineral que s'associa al control de la depressió i l'estrès.

N'hi hauria un quart tipus, la quinoa real, però la diferència de la qual tan sols prové de la situació geogràfica en què es cultiva (exclusiva de Bolívia). Una altra característica és que és més gran que les anteriors, però conserva les mateixes propietats que les altres.

ECONOMIA

ELS PARQUETS

Joan Carles Arredondo / @joancarredondo

DOLOR SOBRE DOLOR

Com en la cançó, el final de l'estiu té un to melancòlic. Els hotels han estat plens i els operadors turístics han reduït les habituals queixes –abandonar-les del tot és impossible per a aquest sector–. Tot semblaria de color de rosa si no fos que el fantasma d'una inflació desmesuradament alta i persistent ha anat apareixent darrere de cada cantonada. L'estiu ha estat un parèntesi, però com en el conte més curt de la història, en despertar, el dinosaure encara hi era.

La lletra de la cançó ha canviat aquest final d'estiu, i també ho ha fet l'interpret. Va ser el president de la Reserva Federal dels Estats Units qui es va encarregar de donar per acabat aquest estiu en què semblava que tot tornava a ser normal. Jerome Powell va admetre que les mesures que té previst executar la institució que presideix –la que dicta la política monetària dels Estats Units i marca tendència en la resta de bancs centrals occidentals, l'Europeu inclòs– causarà "dolor" a la ciutadania.

Se suposava que s'implantaven mesures per evitar el dolor que suposa una inflació persistentment instal·lada en el doble dígit. Si la recepta és més dolor –en forma de retrocés econòmic i més desocupació– no és difícil preguntar-se amb quina autoritat el president d'un banc central s'atorga el dret de decidir en nom de la ciutadania quin ha de ser el dolor preferit. L'estratègia és posar els tipus d'interès tan elevats que frenin el consum i les inversions de les empreses, que s'entri en risc de caure en recessió, que no es facin grans contractacions de treballadors i per tant augmenti la desocupació. Amb més persones demanant feina, els salaris també tendiran a la baixa o almenys no pujaran al mateix ritme que el cost de la vida. De tot plegat, es conclou que el més predictable és que torni a haver-hi guanyadors i perdedors. I que els guanyadors siguin els que sempre guanyen i els perdedors els que estan acostumats a perdre.

Així ho adverteix el Nobel d'Economia Joseph Stiglitz. Com si hagués acabat d'es-

coltar la cèlebre cançó *The Whole of the Moon* dels The Waterboys, l'economista es preguntava en una conferència si les pujades dels tipus d'interès serien massa altes, anirien massa lluny i serien massa ràpides (*too high too far too soon*). Stiglitz no qüestiona tant la conveniència d'aplicar pujades de tipus d'interès sinó de quina manera s'està fent.

Massa altes, massa lluny i massa ràpides té, des del punt de vista del Nobel d'Economia, un efecte contradictori. Les causes de la inflació, com s'ha dit reiteradament, provenen més de la banda de l'oferta (elevats preus energètics i de primeres matèries) que de la demanda. Però, a més, les dades apunten que durant aquest moment de fortes tensions alcistes en els preus també s'han incrementat els marges per a les empreses. Incrementar les taxes d'interès condueix a inflacions encara més grans si els motius d'origen de la inflació són –com és el cas– mercats amb poca competència, com els energètics. I, per descomptat, l'impacte de tipus més elevats tenen una incidència directa en els costos derivats de l'habitatge. Que ho preguntin a qui tingui hipoteques variables referenciades a l'euríbor: pateixen per la inflació i pels tipus d'interès.

El missatge final de la reflexió de Stiglitz és que,

encara que una pujada de tipus d'interès aconsegueixi l'objectiu de frenar la inflació, els tipus d'interès creixeran més ràpid que no pas baixaran els preus i, per tant, la bretxa es farà més costosa per a les capes més desafavorides de la societat. Aquestes capes seran les que patiran més el dolor que anuncien els bancs centrals. Perquè, vistos els beneficis de les grans corporacions, l'efecte de la inflació no els ha estat precisament dolorós, almenys fins ara.

El consens sobre les pujades de tipus d'interès quan la inflació s'està enfilant prové d'una tradició econòmica, pròpia del segle XX. Però ara mateix el segle XXI ja està prou avançat com per començar a plantejar que hi ha receptes que probablement hagin de començar a ser revisades. Ningú no diu que no siguin les adients, sinó que s'estan aplicant de manera acrítica sense posar en la balança altres opcions. En el segle XXI, marcat per crisis com la financera de la primera dècada, la pandèmia, el canvi climàtic, la revolució tecnològica... valen els mateixos indicadors que al segle passat? Valen les mateixes reaccions? Se'n poden explorar de noves, tenint en compte que els canvis són molt profunds?

En la recepta d'infringir dolor sobre el dolor, de portar les economies a una recessió per fer una mena de *reset*, hi ha molt de reacció i poc de proacció i, tot i que el resultat és incert, és més fàcil augurar que hi haurà més dolor (ho diuen fins i tot els que dicten les polítiques) que alleujament. En qualsevol teràpia mèdica, hi ha una obligació, explicar el diagnòstic al pacient sense embuts, però a l'hora d'aplicar teràpies es concedeix a l'afectat el dret a escollir, sempre amb la màxima informació. En economia, la inexistència d'aquesta possibilitat porta a decisions que generalment tenen el benefici final clarament decantat. El segle XXI havia de ser el de la governança compartida, però de moment està més inclinat per infringir dolor selectivament. L'estiu s'ha viscut tan positivament com ho ha permès la calor insuportable, però de la tardor el que ara mateix se n'espera és una gran crueta.

FREPIK

INDICADORS

Mercat de cotxes estancat

Les matriculacions de turismes i totterrenys a Catalunya van caure un 0,8% a l'agost en relació amb el mateix mes del 2021, fins a les 6.209 unitats, segons ha informat la patronal Anfac. Al conjunt de l'Estat, les vendes han pujat un 9,1% a l'agost respecte al mateix mes del 2021 però Anfac subratlla que en relació amb el 2019 encara es registra un retrocés del 30,3% i del 10,4% en l'acumulat de l'any.

Més venda als supermercats

Les vendes a preus corrents de les grans superfícies a Catalunya han augmentat un 9,6% al juliol en comparació amb el mateix mes del 2021, segons l'Institut d'Estadística de Catalunya (Idescat). Per contra, l'índex a preus constants, que elimina l'efecte dels preus, ha registrat un descens del 3,6% a conseqüència de l'augment sostingut de la inflació des del març de l'any passat.

ALEGRIA INTERIOR

Antoni Lacueva / antoni@mindfulness-barcelona.com

‘Mindfulness’, concentració, comprensió...

Aquest estiu, entre altres coses, he dedicat temps a llegir llibres que habitualment no llegeixo.

Un d'ells ha estat *El peligro de estar cuerda*, de Rosa Montero.

Vull ressaltar uns determinats paràgrafs que tenen a veure molt amb el que a continuació també exposaré.

“Per tenir por has d'estar dins teu, en el teu jo... i en aquell moment jo era balena, i l'anèmona, i l'alga, i la gota de l'aigua que brillava al sol.”

“Escapar de la cega i dolorosa presó de la meva individualitat i de percebre aquest alè plural, la cadència primària, el palpit del món... unir-se al Tot que vibra i que respira.”

L'atenció plena és el miracle que pot restaurar la totalitat de la nostra ment dispersa, cridant-la de tornada perquè puguem viure plenament cada moment de la vida. L'atenció plena sempre porta concentració i la concentració porta coneixement.

Quan beus la teva tassa de te, o el teu cafè, quan gaudeixes del teu lloc preferit o del teu menjar, si

estàs concentrat i hi enfoques la teva atenció, llavors tot això es converteix en una gran alegria per a tu.

L'atenció plena i la concentració no només generen percepció sinó també felicitat.

La concentració porta comprensió.

Com més atents som, més concentrats estem. Concentració com a fermesa, no interrupció, no vacil·lació. L'objecte de la teva concentració pot ser un núvol, el mar, una flor o el teu enuig o els teus pensaments.

A l'estat de concentració, mantenim l'enfocament

constant, uniforme i continu.

Quan la nostra atenció i concentració són poderoses, podem fer un gran avenç i obtenir una percepció que discerneix i poder alliberar-nos de la ignorància, la discriminació, el desig, la por, la ira i la desesperació.

Podem gaudir cada moment de la nostra vida diària quan tenim plena atenció i concentració.

Thich Nhat Hanh deia: “Quan camino amb atenció plena d'un lloc a un altre, gaudeixo la meva inhalació, la meva exhalació i els meus passos. Quan estàs concentrat, t'enfones profundament en el que hi ha. Quan contemples una flor, et fiques dins d'ella, ets la flor.”

Tornar a nosaltres mateixos, a la vida quotidiana, sovint ens perdem en l'oblit.

La nostra ment persegueix milers de coses i poques vegades ens prenem el temps per tornar a nosaltres mateixos. Quan hem estat perduts en l'oblit durant molt de temps, perdem el contacte amb nosaltres mateixos i sentir-nos alienats de nosaltres mateixos.

La respiració conscient és una forma meravellosa de tornar a nosaltres mateixos.

Quan som conscients de la nostra respiració, tornem a nosaltres mateixos tan ràpid com un llampec. Com quan tornem a casa després d'un llarg viatge, sentim la calor de casa nostra i ens trobem novament. Tornar a nosaltres mateixos d'aquesta manera ja és un èxit notable en el camí de l'atenció plena, la concentració i el discerniment.

Amb la respiració conscient entrem en contacte amb la vida al moment present, l'únic moment en què podem tocar la vida.

Quan enfoques la teva atenció a la teva respiració, descobreixes molt ràpidament que ets una realitat viva, present aquí i ara, assegut en aquest bell planeta Terra.

Al teu voltant hi ha arbres, sol i cel blau.

L'atenció plena i la concentració et posen en contacte amb les meravelles de la vida i permeten valorar-les i atresorar-les.

HORÒSCOP

Roser Bona

Del 09-09-2022 al 15-09-2022

ÀRIES (Del 21 de març al 20 d'abril)

No t'agrada la monotonia i cerques noves activitats estimulants. Compte amb precipitar-te i parlar de més a la feina. Més activitat onírica amb somnis d'allò més curiosos.

TAURE (Del 21 d'abril al 20 de maig)

Una persona que t'atrau oscil·la entre l'amor i l'amistat i no us acabeu de decidir. Al sector laboral pots experimentar millores salarials o bé que siguis més valorat.

BESSONS (Del 21 de maig al 21 de juny)

Pots recuperar la comunicació amb algunes persones del passat. Et mostres més prudent i reservat i en assumptes laborals prefereixes esperar unes setmanes a moure fitxa.

CRANC (Del 22 de juny al 21 de juliol)

És possible que finalment hagi culminat un projecte o que hagi acabat una feina que vas començar fa un parell de setmanes. Estàs de més bon humor i ho vols compartir.

LLEÓ (Del 22 de juliol al 23 d'agost)

Si tens germans podeu experimentar diferències d'opinió. Valora el que és realment important entre vosaltres. Augment de l'activitat social que pot portar un nou amor.

VERGE (Del 24 d'agost al 23 de setembre)

Venus al teu signe et predisposa a l'amor i una persona amiga podria convertir-se en quelcom més. La Lluna per Casa VII inclina a connectar emocionalment amb els altres.

BALANÇA (Del 24 de setembre al 23 d'octubre)

Pots tornar a tenir notícies d'una persona del teu passat professional. Posa atenció a les teves emocions, sembla que estàs més sensible del que és habitual en tu.

ESCORPÍ (Del 24 d'octubre al 22 de novembre)

Penses en algú del teu passat sentimental i et plantejes una segona oportunitat. Si tens fills, potser cal una xerrada amb moltes abraçades i un bon exercici de comprensió.

SAGITARI (Del 23 de novembre al 21 de desembre)

Amb Mart per Casa VII deixa les coses clares i evita malentesos. Algú podria intentar passar-se de llest. El més probable és que tu ho captis i posis la distància oportuna.

CAPRICORN (Del 22 de desembre al 20 de gener)

Possibles novetats al sector laboral, que de moment potser t'atabalaran, però que finalment et poden afavorir. Coneixes algú amb qui experimentaràs un intens *déjà-vu*.

AQUARI (Del 21 de gener al 19 de febrer)

Penses si estàs al lloc que vols estar i podries plantejar-te el fet d'anar a viure a una altra població. Pot sorgir una passió inesperada per una persona i voldràs conèixer-la més.

PEIXOS (Del 20 de febrer al 20 de març)

Venus per Casa VII afavoreix la bona connexió amb la parella. Si no en tens, aquests dies podries despertar l'amor d'algú. Molta intuïció per saber on has de posar energia.

CINEMA

LA CRÍTICA DE LA SETMANA

Joan Millaret

'Pacifiction'

D'Albert Serra

El sopor dels llimbs

Una de les grans notícies de la passada edició 75 del Festival de Cinema de Canes va ser la selecció del realitzador català Albert Serra en Secció Oficial després de participar-hi amb *La mort de Lluís XIV* (2016), en rang de projecció especial, i després a *Un Certain Regard* amb *Liberté* (2019), on va obtenir el Premi Especial del Jurat. Albert Serra, mena de fill adoptiu del cinema francès, va lluitar per la Palma d'Or a Canes amb la coproducció francesa *Pacifiction*, títol que substituïa l'inicialment previst *Tourment sur les îles*. Un film escrit per ell mateix i Baptiste Pinteaux en què es revisa sense prejudicis el colonialisme francès al Pacífic a través de la figura de l'Alt Comissari De Roller, interpretat de forma fenomenal per l'actor francès Benoît Magimel –premi a millor interpretació a Canes per *La pianista* (2001, Michael Haneke).

Pacifiction vindria a ser un thriller polític, però en mans d'Albert Serra això es transforma en un ambigu format de paròdia descomplexada i imprevisible sobre la presència francesa a la Polinèsia. S'intueixen unes anunciades proves nuclears de la metròpoli a les illes, l'albirament de submarins, visites de tropes de mariners francesos o tràfic de prostitutes.

La inclassificable pel·lícula de Serra es pot veure com una broma que banalitza l'alta

política, amb les seves reunions, intrigues i missions, convertides en trobades d'una agenda de l'absurd i el sense sentit. El costat més colorista, costumista o indigenista del territori, com unes danses tribals, remetent, per exemple, a una baralla de galls. El seu encontre amb unes autoritats locals esdevé un moment transitori i intrascendent d'intercanvi d'obvietats a l'estil de prendre's unes canyes en una terrassa d'un bar, el qui osquet de l'alta política.

La geopolítica queda reduïda, així, a borratxeres i balls de pista en un *nightclub*. La degradació de la política, així com l'imaginari exòtic i tropical del Pacífic, es veu tot filtrat per una atmosfera etílica, somnolent, letàrgica. Tenim una pel·lícula que es desenvolupa, de fet, en una espècie de llimbs, una idea vaga de paradís, com entre dos mons. Ens trobem en un reialme ressacós, entregat a l'ociositat i la desídia, tot presidit per un clima de sopor general. Hi ha una evocació com de mons estancats, atmosferes de retenció, emanacions, d'alguna manera, d'obres del novel·lista Joseph Conrad com *Un vagabund a les illes* o *La follia d'Almayer*, portada al cinema per Chantal Akerman el 2011.

Per acabar, cal esmentar que en el repartiment es compta amb protagonisme del català Sergi López al costat d'actors com Alexandre Melo o Marc Susini.

OFERTA CULTURAL

M. Erra / T. Terradas

La Salseta celebra els 45 anys, a Parets

La Salseta del Poble Sec, 45 anys. Plaça de la Vila de Parets del Vallès. Dissabte, 10 de setembre, 22h.

La Salseta del Poble Sec commemora el 45è aniversari, i a partir d'una formació musical bàsica, amb músics salseteros de gran nivell, que remet als seus inicis de finals dels 70 i principis dels 80, està recuperant i reconstruint un repertori de ballables basat en les cançons que més han fet gaudir el personal en les seves actuacions en envelats, places, pavellons...

El nou espectacle d'en Peyu

L'illusionista. Auditori-Teatre, Calldetenes. Dissabte, 10 de setembre, 8 vespre. Teatre Cirvianum, Torelló. Diumenge, 11 de setembre, 7 tarda.

En Peyu torna convertit en mag. Però no per oferir trucs espectaculars, sinó per parlar-nos, al capdavant, de la màgia del fet teatral. *L'illusionista* és el seu nou espectacle, que presenta en dues estrenes a Osona.

CINECLUB

'Compartiment n.º 6'

Finlàndia-Rússia-Alemanya, 2021. Dir.: Juho Kuosmanen. VO en finès i rus amb subtítols. Rússia, anys 90. Laura (Seidi Haarla) és una jove universitària fina que puja al mític tren transsiberià per visitar el jaciment arqueològic de Múrmansk. El seu company de viatge al compartiment número 6 és en Ljoha (Yuriy Borisov), un miner d'origen rus. Dues persones completament oposades que no només aprendran a conviure sinó que s'aniran unint gràcies a una sèrie de trobades improbables.

Viatgers al tren! Després d'*El dia més feliç en la vida* d'Olli Mäki, el director Juho Kuosmanen ens convida a gaudir d'aquesta original i peculiar *road movie* ferroviària.

CINECLUB VIC
13 de setembre de 2022
20h
Espai ETC

CICLE GAUDÍ

'Escape Room'

Catalunya, 2022. Dir.: Héctor Claramunt. Comèdia. *Escape Room* és l'adaptació cinematogràfica de l'obra de teatre dirigida per Héctor Claramunt i protagonitzada per Joel Joan. Dues parelles, una nit en un *escape room*, molts secrets i 90 minuts. L'única manera d'escapar serà posant a prova la seva amistat, enfrontant-se a la veritat i superant un seguit d'enigmes perfectes per a l'ocasió. Per ells ha arribat l'hora de la veritat. Ho aconseguiran? Definida com "l'única comèdia catalana de l'any", *Escape Room* combina l'humor i la intriga per fer-nos passar una molt bona estona.

ALTER CINEMA
15 de setembre de 2022
21h - Cinema el Casal de Torelló

CINEMES

42 SEGUNDOS

Espanya 2022. Dir. Àlex Murull i Dani de la Orden. Amb Álvaro Cervantes i Jaime Lorente. Drama. A pocs mesos dels Jocs Olímpics de Barcelona, la selecció espanyola de waterpolo té tots els números per passar sense pena ni glòria. El revulsiu arribarà en forma de nou entrenador.

AFTER: AMOR INFINITO

Estats Units 2022. Dir. Castille Landon. Amb Kiana Madeira i Anton Kottas. Drama romàntic. L'amor de Tessa i Hardin mai ha estat fàcil. Mentre que ell viu a Londres i s'enfonsa cada vegada més, ella torna a Seattle. Ell la necessita... però ella ja no és la noia bona i dolça que era quan va arribar a la universitat. Serà el seu destí continuar junts?

BULLET TRAIN

EUA 2022. Dir. David Leitch. Amb Brad Pitt i Joey King. Acció. L'acció té lloc en un tren d'alta velocitat que viatja de Tòquio a Morioka. És un trajecte

llarg i amb poques parades entre tots dos destins. En un dels vagons s'hi troben cinc assassins.

DRAGON BALL SUPER: SUPER HERO

Japó 2022. Dir. Tetsuro Kodama. Animació. Son Goku va destruir en el seu moment l'exèrcit de la Cinta Vermella. Ara, alguns personatges han decidit continuar amb el seu llegat i han creat els androïdes definitius que s'autoproclamaran superherois i decideixen atacar Piccolo i Gohan.

DC LIGA DE SUPERMASCOTAS

EUA 2022. Dir. Jared Stern i Sam Levine. Animació. Krypto el Supergos i Superman són amics inseparables, comparteixen els mateixos superpoders i lluiten junts contra el crim a Metròpoli.

DIOS MÍO, ¿PERO QUÉ NOS HAS HECHO?

França 2022. Dir. Philippe de Chauveron. Amb

Christian Clavier i Chantal Lauby. Comèdia. Aviat es compleixen 40 anys del matrimoni entre Claude i Marie Verneuil. Per a aquesta ocasió, les seves quatre filles decideixen organitzar una gran festa sorpresa a la casa familiar de Chinon i convidar els pares de cadascun dels gendres a passar allà uns dies.

EL TEST

Espanya 2022. Dir. Dani de la Orden. Amb Alberto San Juan i Blanca Suárez. Comèdia. Què triaries: cent mil euros ara o un milió d'aquí a deu anys. La premissa sembla senzilla. Un matrimoni amb dificultats econòmiques no ho té tan clar.

LA ESCUELA DE LOS ANIMALES MÁGICOS

Espanya 2021. Dir. Gregor Schnitzler. Amb Emilia Maier i Leonard Conrads. Aventures. Ida és nova a la ciutat i li costa fer amics. Un dia la professora els proposa tenir un animal màgic i ho seran: tindran unes habilitats molt especials.

LA HUÉRFANA

EUA 2022. Dir. Karim Hussain. Amb Isabelle Fuhrman i Julia Stiles. Terror. Lena aconsegueix escapar d'un psiquiàtric rus i se'n va als Estats Units fent-se passar per la filla desapareguda d'una família adinerada. Però la seva nova vida no serà com s'esperava.

PADRE NO HAY MÁS QUE UNO 3

Espanya 2022. Dir. Santiago Segura. Amb Santiago Segura i Toni Acosta. Comèdia. S'acosta Nadal. Els nens trenquen accidentalment una figureta del pessebre de la col·lecció del seu pare i n'han d'aconseguir per tots els mitjans una d'igual. El problema és que és una peça única d'antiquari. Sara, la filla gran, trenca amb el seu xicot, Ocho, que intentarà recuperar els seus favors amb l'ajuda del seu sogre,

Javier. Precisament el sogre de Javier, el pare de Marisa, serà acollit a la casa familiar per passar-hi les festes després de la seva separació.

TADEO JONES 3: LA TABLA ESMERALDA

Espanya 2022. Dir. Enrique Gato. Animació. A Tadeo li encantaria que els seus col·legues arqueòlegs l'acceptessin com un més, però sempre acaba embolicant la troca: destrossa un sarcòfag i engageja un conjur que posa en perill la vida dels seus amics, Mòmia, Jeff i Belzoni.

VIAJE AL PARAISO

EUA 2022. Dir. Ol Parker. Amb George Clooney i Julia Roberts. Comèdia. Una parella divorciada s'uneix i viatja a Bali per intentar que la seva filla, perdudament enamorada, caigui en el mateix error que van cometre ells fa 25 anys.

CARTELLERA

CAMPRODON		Divendres	Dissabte	Diumenge	Dilluns
Casal Camprodoní	Ali i Ava	-	18.00 i 22.00	18.00 i 22.00	-
RIPOLL		Divendres	Dissabte	Diumenge	Dilluns
Comtal	Tadeo Jones	-	19.00	17.30	19.00
	El test	-	21.30	19.45	-
VIC		Divendres	Dissabte i diumenge	De dilluns a dijous	
Sucre	Viaje al paraíso	18.15, 20.20 i 22.30	11.50 (dg.), 15.30, 17.35, 19.40 i 22.10	17.45, 19.45 i 21.45	
	Viaje al paraíso (vose)	22.00	22.10	22.00	
	La huérfana: primer asesinato	18.05, 20.05 i 22.40	16.15, 18.10, 20.10 i 22.35	18.05, 20.05 i 22.00	
	La escuela de los animales... (cat.)	17.35 i 19.30	11.40 (dg.), 14.20, 15.40, 17.35 i 18.40	18.05	
	42 segundos	17.50, 20.50 i 22.45	17.50, 20.50 i 22.45	17.50, 19.55 i 21.50	
	Dragon Ball Super: super hero (cat.)	18.00 i 20.00	11.35 (ds.), 11.40 (dg.), 16.05, 18.05 i 20.05	17.50 i 19.50	
	El test	18.20 i 22.30	16.35 i 22.35	17.40, 19.40 i 21.45	
	Tadeo Jones 3: la tabla	19.05	11.45 (ds.), 11.50 (dg.), 15.35 i 19.05	20.00	
	Tadeo Jones 3: la tabla (cat.)	17.20	17.20	18.05	
	After: Amor infinito	-	19.30 i 22.00	21.45	
	Dios mío, ¿pero qué te hemos...	20.30 i 22.15	20.35 i 22.20	19.45 i 21.55	
	Bullet Train	19.55 i 22.15	19.55 i 22.15	19.40 i 22.00	
	DC Liga de supermascotas	-	11.45 (dg.) i 15.45	-	
	Padre no hay más que uno 3	17.45	11.35 (dg.), 15.50 i 17.45	17.45	
	Minions: el origen de Gru	-	11.55 (dg.) i 14.50	-	
	Jurassic World Dominion	19.50	11.25 (dg.) i 19.50	-	

PASSATEMPS

MOTS ENCREUATS

Pau Vidal

1												
2												
3												
4												
5												
6												
7												
8												
9												
10												
11												
12												
13												

HORIZONTALS: 1. Fa de representant i no ven res, i a sobre ha de fer discursos i sovint no sap ni parlar... / 2. Protegeixo, doncs m'aturo. Ós de manual / 3. Riu que no desemboca. Tornant al representant: molts li troben cara d'embotit. Cor de paer / 4. Inventi l'un de un a la llatina. Fusta exòtica que el veí reclama passada pel forn / 5. Faig anar tant les dents que aviat em caurà un mastegot. Parlar sense vocalitzar / 6. Parenta d'en Bufa. La seva teràpia curativa es basa sobretot en la imaginació / 7. L'àrab que voldria per a mi. D'aquest mineral Tortosa n'és plena / 8. A l'ànima del jíbar. Cosí del cocodril, el que neda enrera. El mànec de la paella / 9. Màscara que a Auschwitz estava prohibida. Enemics de les Bones Obres / 10. Es tracta de pit, ho dictamina l'entès en art. Un que fa taps / 11. Limiten molt. Teixidor que fa la roba pel sargent. Destil·lació rocosa / 12. Ribot en mans de l'Eduard. Que hi ha un muscler amagat, que fa tanta olor de resclosit? / 13. Per a ell l'ideal és sortir a menjar amb un carnívor. La del guàrdia civil val per tot el cos.

VERTICALS: 1. Membrana que actua, amb permís, per mimesi. Peça de barca que pot provocar embòlies / 2. Derivat de l'amoníac fet a cal sastre. Al mercat n'hi trobaràs a cabassos / 3. Maten la serp. Tractant la sargantana com si fos un dimoni. Viu en el desert / 4. Delata manca de tensió, l'actitud de relax. Sotmeti en Fabio a control / 5. Cèrcol de platja empordanesa. Arseniat de coure. Cap de vosaltres / 6. Amargo dissimuladament el bolet tarragoní. Agafo, per esmorzar, el que em diu l'atorze / 7. Cap de l'executiu. Com si fos autònoma però en cas d'igualtat. Germans sense extremitats / 8. Unça mal presentada. Cordes que les embarcacions nodrisses rebutgen / 9. Un altre bolet, però aquest ja s'emborratxa sol. Barca antiga de mal cuar / 10. AAA. Fa tot el trajecte de sud a nord. Parets de la llar / 11. En rialles generós. Pasta negra a baixa alçada / 12. Inventar, estranya dèria! Sil·logisme dubitatiu per demostrar que l'A tem la M.

SUDOKUS

AMIC

Dificultat: mitjana

			2	3		4		
9		5			8	6	2	
	8	4						
		7	3				8	
8			7		4		3	2
			5			9		
7		3		4			5	
4	5		6			7		
	6		8			2		

Dificultat: fàcil

	5			3	8			7
9				7	5	8		
				4		6		
6	2						7	9
								5
4	1			9		3		2
	9	8			4			6
3		6	9	8				4
	4		5		7			8

SOLUCIONS

1	6	9	8	5	7	2	4	3
4	5	8	6	2	3	7	1	9
7	2	3	1	4	9	8	5	6
3	4	2	5	8	1	9	6	7
8	1	6	7	9	4	5	3	2
5	9	7	3	6	2	1	8	4
2	8	4	9	1	6	3	7	5
9	3	5	4	7	8	6	2	1
6	7	1	2	3	5	4	9	8

Dificultat: mitjana

2	4	1	5	6	7	9	3	8
3	7	6	9	8	2	5	1	4
5	9	8	3	1	4	7	2	6
4	1	5	7	9	6	3	8	2
7	8	9	4	2	3	1	6	5
6	2	3	8	5	1	4	7	9
8	3	7	2	4	9	6	5	1
9	6	2	1	7	5	8	4	3
1	5	4	6	3	8	2	9	7

Dificultat: fàcil

1	P	A	R	L	A	M	E	N	T	A	R	I
2	E	M	P	A	R	O	U	R	S	I	D	
3	R	I	X	O	R	I	Ó	C	O	A	E	
4	I	D	E	I	A	S	A	M	E	L	A	
5	M	A	S	T	E	G	O	P	R	L	R	
6	I	C	U	R	A	N	D	E	R	O	S	A
7	S	A	U	D	I	O	R	T	O	S	A	
8	I	B	A	V	A	N	A	M	I	A	C	P
9	E	B	O	A	N	T	I	G	A	S	E	B
10	E	S	T	E	T	A	S	U	R	E	R	
11	M	T	A	R	G	E	R	S	A	R	E	T
12	B	O	E	T	R	E	S	C	L	U	M	
13	O	S	I	V	O	R	A	R	M	A		

MANS
BRUTES
I COR
DESPERT,
EL MEU
DIA A DIA
A VICREU

En Ferran, expert en motors 2t i 4t

VICREU

Som jardineria intel·ligent
PAE d'Osona · Mas de la Mora 12F · Vic
T 93 889 33 52 · @vicreu · vicreu.net